Nr. 11. 20 Sierpnia 1894. Rok X.

Wychodzi w każdy Poniedziałek
podczas pory kąpielowei.

PRZEDPŁATA
na cały sezon kąpielowy
wynosi:
w Krynicy . . . 2 złr. 50 ct.
z przesyłką poczt. 3 „ — „
za granicą . . . . 3 „ 25 „

Numer pojedynczy w Krynicy kosztuje 15 ct.
W innych miejscach i zdrojowiskach krajowych 16 ct.

KRYNICA

PISMO
poświęcone balneologii i sprawom polskich zdrojowisk.

Redaktor główny i wydawca: Dr. LEON KOPFF,
lekarz rządowy c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy.

Przedpłatę frankowaną
przyjmuje Administracya pisma „Krynica“ w Krynicy, tudzież wszystkie urzęda pocztowe.

W Warszawie, Król. Polskiem i Rosyi, przyjmują przedpłatę wszystkie księgarnie.

INSERATY przyjmuje, za opłatą od miejsca wiersza drobnym drukiem (petit) po 8 centów, Administracya „Krynicy“, tudzież w Krakowie Drukarnia Związkowa ul. ś. Jana Nr. 13.

Biuro Redakcyi i Administracyi
w kancelaryi c. k. Zarządu zdrojowego w Krynicy.

KALENDARZ: Sierpień. 20 Poniedziałek. Bernarda op. i Samuela. 21 Wtorek. Joanny Fremiot. 22 Środa. Symforyana i Tymoteusza. 23 Czwartek. Zacharyasza i Filipa Benic. 24 Piątek. Bartłomieja ap. 25 Sobota. Ludwika kr. franc. 26 Niedziela 15 po Św. Pociesz. NMP. — Wschód słońca: 20/8 4.38, 26/8 4.47. — Zachód słońca: 20/8 6.47, 26/8 6.35.

Ozon powietrzny i jego znaczenie hygieniczne.

Skreślił
Dr. Wierzbicki.

W połowie mniej więcej bieżącego wieku, do kilku od dawna znanych i od dawna badanych czynników meteorologicznych przybył jeszcze jeden, który na razie obudził wielkie i ogólne zainteresowanie wszystkich przyrodników, a więc nietylko meteorologów, ale także lekarzy, hygienistów i fizyologów. Była to podniesiona przez Schönbejna, profesora chemii w Bazylei, kwestya o istnieniu ozonu atmosferycznego, która zmieniała choć częściowo ogólną fizykę naszej atmosfery, a dzięki pozornie łatwej i nie bardzo krępującej metodzie obserwowania znalazła wkrótce wielką liczbę zwolenników i badaczy. Że zainteresowanie się ozonem było ogólnem i z przesadnemi nawet nadziejami połączonem, dowodem tego już w r. 1856 wydane obszerne o nim dziełko przez Scouteltena, profesora medycyny w Metzu, w którem we wstępie powiada: „w oczach naszych ozon nie jest prostym działaczem chemicznym, ale narzędziem, którego używa Opatrzność do sprowadzenia wielkich atmosferycznych zjawisk. Odeń zawisły prawa elektryczności atmosferycznej, on nam tłómaczy powstawanie meteorów wodnistych, peryodyczne i dzienne wahania barometru, źródła dostarczające powietrzu kwasorodu i t. d.“, a dalej, zachęcając do pilnego obserwowania tego życiodajnego w jego mniemaniu czynnika w przyrodzie, powiada, że „stanie się on dla hygieny środkiem oczyszczającym miejsca zarażone miazmatami, dla medycyny wskaże przyczynę najstraszliwszych epidemij, lub środek uzdrawiający w chorobach, których ona dotąd leczyć nie umiała; dla rolnictwa będzie źródłem ulepszeń, które zwiększą urodzajność ziemi i ilość jej płodów“.

Takimi to poglądami i nadziejami rzecz zaostrzona, znalazła w meteorologii stałe swoje rubryki. Uważano ją za klej, który skupia jéj części poczytywane jeszcze wówczas za rozpierzchłe, wiąże je i zrozumiałemi czyni, fizyologię zaś wprowadza na nowe pole badań, których owoce w medycynie, higijenie i rolnictwie pewne, a może bardzo wielkie mieć będą zastósowanie. Pół wieku odtąd minęło, a w tym czasie miliony cyfer obserwacyjnych zebrano; nie ziściły się atoli pomimo straconego na to czasu i pracy, wszystkie powyż przytoczone nadzieje zapalonych do tej rzeczy zwolenników. Jakbądź jednak, gdy badania poważnych ludzi, korzystających z całą przezornością naukową z nagromadzonych materyałów obserwacyjnych, nie zaprzeczyły także tym wszystkim nadziejom, a to, co z nich uzyskano, jest dosyć poważne i mimo ochłódzonego do tej rzeczy zapału zasługuje, abyśmy się bliżej z nią zapoznali, dlatego przynajmniej w ramach naszemu pismu dostępnych o niej tu opowiemy.

1. Historya ozonometryi.

W roku 1785, a więc w dziesięć mniej więcej lat po wykryciu kwasorodu przez Priestleya, Van Marum z Haarlem robiąc różne doświadczenia z takowym, a między innemi puszczając przezeń iskrę elektryczną, otrzymał zapach, jaki się zawsze czuć daje w pobliżu maszyny elektrycznej, a nie umiejąc sobie inaczej wówczas tego wytłómaczyć, zjawisko to przyjął jako zapach samejże maszyny. Taki sąd o rzeczy utrzymał się aż do r. 1840, w którym prof. Schönbejn podjął rzecz na nowo i wykazał, że zapach takiż sam otrzymać można także przy rozkładzie wody zmieszanej z $^1/_6$ do $^1/_5$ kwasu siarkowego, zapomocą silnej bateryi galwanicznej, albo też przy powolnem ukwaszaniu fosforu, twierdząc przytem, że pewna część tlenu zetkniętego z fosforem wilgotnym zawsze w ozon się zamienia. Opierając się na własnościach ozonu przez siebie wykrytych, a szczególniej na wielkiej jego zdolności utleniającej, początkowo sądził Schönbejn, że ma z chlorem lub jakąś jego odmianą do czynienia, wkrótce atoli zmienił swe zdanie zważywszy, że połączenia tego, dotąd nieznanego ciała, a które on pierwszy nazwał ozonem, z innemi ciałami zawsze były tlenkami, w niczem się nie różniącemi od tlenków różnemi drogami chemicznemi otrzymywanych. Stwierdziwszy nadto fakt otrzymywania ozonu z tlenu na drodze elektrycznej, na podstawie, raz, że tlen jest częścią składową powietrza, drugie, że elektryczność powietrzna zawsze jużto więcej, jużto mniej jest czynną, założył Schönbejn *a priori*, że ozon, jeżeli już nie skutkiem innych procesów w atmosferze, to przynaj-

mniej wskutek działania elektryczności powietrznej na tlen w powietrzu będący, także w tem ostatniem znajdować się musi.

Chodziło teraz tylko o sposób jego mierzenia i oznaczania. Do tego posłużyła Schönbejnowi wykryta przezeń okoliczność, że związek jodu z potasem rozkłada się pod wpływem ozonu w zwyczajnej ciepłocie, i tejto użył on do wyśledzenia i wykazania bytności ozonu w powietrzu atmosferycznem, a mianowicie za pomocą obmyślanych przez siebie papierków, powleczonych klejem ze skrobi, zaprawionym rozczynem jodku potasu. Przez wystawienie tych papierków na działanie ozonu w powietrzu będącego, jodek potasu rozkłada się, a jod uwolniony działając na skrobię w kleju zawartą, nadaje jej barwę niebieską, tem ciemniejszą, im więcej jodu się wydzieliło, czyli im więcej było ozonu ten rozkład powodującego. Założywszy w ten sposób Schönbejn, że moc zabarwienia papierków jego jest proporcyonalną do ilości ozonu w powietrzu będącego, i przekonawszy się, że ilość ta znacznym podlega zmianom, a nadto podniósłszy wysoko związek ozonu z pojawianiem się niektórych chorób, zyskał sobie łatwo lekarzy, aptekarzy i meteorologów do obserwacyj jego w różnych miejscowościach. Aby zaś te obserwacye przybrały formę jednolitą, porównawczą, polecił wszystkim obserwatorom swoje, a właściwie pod jego dozorem w Bazylei preparowane papierki, czyli t. zw. ozonometry, skąd też aż do r. 1874 zaopatrywały się niemi prawie wszystkie obserwatorya.

Ozonometry te, jakoteż i dziś używane, a wyrabiane w różnych chemicznych fabrykach według metody Schönbejna, w ostatnich zaś czasach przez niemieckie Towarzystwo ozonometryczne w Berlinie, zostające pod kierunkiem dr. Grafa, polegając na metodzie ilościowego mierzenia, służyły naturalnie i służą tylko do względnego porównywania w tej mierze wyników z obserwacyj otrzymywanych. U Schönbejna były one opatrzone skalą możliwego zabarwienia od 1 do 10, dzisiejsi zaś fabrykanci rozszerzyli ją do 14. Towarzystwo właśnie rzeczone prócz papierków ozonometrycznych do celów naukowych, wyrabia także i inne preparaty sztucznie ozonizowane, jak n. p. pastylki przeciw kaszlowi, wody różne na rany, bóle gardła, żołądka, zapalenia, katary i t. p, w których atoli wartość wchodzić nie naszem tu zadaniem.

Nietylko wprowadzona przez Schönbejna metoda oznaczania ozonu powietrznego, ale i sama rzecz, a przynajmniej jej źródło pochodzenia, w elektryczności powietrznej głównie szukane, znalazły wielu przeciwników obok wielu zwolenników. Po Schönbejnie najwięcej ozonem zajmowali się Marignac i de la Rive, i wykazali, że jest on niczem innem, jak tylko zmienioną formą kwasorodu, a z tem ich zdaniem zgodzili się później Bequerel i Fremy, twierdząc, że na drodze elektrycznej można nawet kwasoród zupełnie w ozon przemienić; późniejsze jednak doświadczenia wykazały, że przy silnych bateryach elektrycznych i przy dłuższem ich działaniu, nie otrzymano ozonu więcej nad 8% zużytego na ten cel kwasorodu. Na mocy doświadczeń wskazujących, że zwyczajny kwasoród, poddany działaniu elektryczności, w inny stan przechodzi, nazwano także ozon c z y n n y m albo e l e k t r y c z n y m t l e n e m.

Za Schönbejnem poszło wielu badaczy w sądzie swoim o istnieniu ozonu, i wielu z nich, jak Meissner, Houzeau, Roscoe i t. d. przyjmują zgodnie elektryczność powietrzną jako źródło ozonu atmosferycznego. Według nich pod wpływem elektrycznego natężenia między chmurami dodatnio elektrycznemi a ujemnie elektryczną ziemią, jakoteż przy elektrycznych wyładowaniach następuje zawsze polaryzacya kwasorodu. Pomiary elektryczności powietrznej współczesne z ozonowemi stwierdzają to i wykazują wzajemną zgodę z sobą, t. j. wzrost obojga w zimnych i wilgotnych miesiącach, a ubytek w gorących i suchych. Prócz atoli tego głównego, szukali badacze i gdzieindziej źródeł ozonu atmosferycznego. Jedni z nich na mocy stwierdzonych spostrzeżeń, że maximum ozonu schodzi się z początkiem peryodu wegetacyjnego, utrzymują, że tlen wydzielony z roślin jest w ozon bogaty; inni szukają źródła jego w parowaniu wody, dowiódłszy, że przy wodotryskach, wodospadach i t. p. bywa większe oddziaływanie na papierki ozonowe, aniżeli poza niemi; inni znów, uważają ozon jako skutek działania światła słonecznego na zielone ulistnienie roślin, lub też inni, że ozon stoi w związku z niektórymi gatunkami chmur i ich wysokością. Jak widzimy, zdania w tym kierunku bardzo rozstrzelone, a skonstatowanie jednego lub drugiego z nich utrudnione wobec braku ścisłej metody oznaczania ilości ozonu.

Pomimo wielu zdań przeciwnych lub też wątpliwych co do istnienia ozonu atmosferycznego, pomimo, że wielu przezornych chemików wstrzymywało się ze swoją aprobatą, iż ozon jest częścią składową naszej atmosfery, nie brakło przecież nietylko w czasach Schönbejna, ale i później i obecnie na chętnych tej rzeczy obserwatorach. Bodźcem do czynienia tych spostrzeżeń były i są spodziewane pożytki, jakie do ozonu od początku nawiązywano i nawiązują. Jeszcze w r. 1873 prof. Ebermajer w Aschaffenburgu jest tego samego zdania, co wspomniany na początku Scoutelten, twierdząc, że „wykryciem ozonu otwarło się nowe a wielkie pole dla przyrodniczych badań, gdyż ta godna uwagi składowa część powietrza stoi w pewnym związku do ludzkiego organizmu“. I ten też rzeczywiście pogląd, t. j. domniemany stosunek ozonu do zdrowia ludzkiego, był najgłówniejszą prawdopodobnie pobudką zajęcia się nim, ale też to przeświadczenie było także i źródłem wielu fantastycznych przypuszczeń, a nawet nieuczciwych spekulacyj, co prawdziwemu postępowi rzeczy nic znów prócz szkody nie przyniosło.

Głównie pokrewieństwo tak bliskie ozonu z tlenem naprowadzało zawsze na myśl wielkiej pożyteczności jego w higijenie. Z powodu, że wielu bardzo lekarzy przychylnie się o tem oświadczało, meteorologowie zapalali się do rzeczy, wierząc *in verba magistri.* I tak przedewszystkiem starano się okazać, że ozon broni od zarazy i niszczy zarody epidemicznych chorób. Scoutelten, ten zagorzały zwolennik ozonu, twierdzi, że lekarskie poszukiwania nad ozonem wykazały, iż 1) ponieważ on niszczy miazmaty, zatem brak jego jest przyczyną chorób, początek z nich biorących, a więc, że np. febry w miejscach błotnistych panujące, powstają z jego niedostatku, poszukiwania zaś w czasie cholery w tej mierze czynione, wyraźnie ten związek wskazują; 2) nadmiar ozonu pobudza czynności płucowe do nadmiernej działalności, a w wielkiej użyty ilości o śmierć przyprawia. To według niego wskazówką, że w chorobach skrofulicznych i innych, potrzebujących wzmocnienia żywotnej czynności płuc, ozon jako lekarstwo jest wskazany, chodzi tylko o sposób farmaceutycznego jego przyrządzania, któryby wskazywał ilość używanego lekarstwa.

Jedną z obszerniejszych prac pod względem wpływu ozonu na stan zdrowotny podjął Dr. Haller w r. 1871, zestawiając 10-letnie obserwacye ozonu, na obserwatoryum wiedeńskiem robione, z chorobami przezeń w szpitalu głównym leczonemi, i wyniósł z niej przekonanie, że działanie ozonu na

zdrowie jest niezaprzeczalne, szczególnie zbawiennem jest przy katarach organów oddechowych i zapaleniach płuc, a porównywując liczbę chorych z wypadkami ozonowemi, znalazł, że w czasie najmniejszej reakcyi jednych i drugich chorób było najwięcej. W drugiej swojej pracy, w 3 lata później ogłoszonej, podniósł, że zbawienny wpływ, jaki miejsca lecznicze alpejskie wywierają na organy trawienia i wzmocnienie ustroju nerwowego, przypisać trzeba wielkiej ilości ozonu w górach, co stwierdził własnemi obserwacyami ozonu przez 2 lata w czasie sezonowym w górach robionemi, a które porównywując ze współczesnemi wiedeńskiemi, znalazł w górach ozonu zawsze więcej; co się zaś tyczy wpływu jego na zdrowie, potwierdza zdanie swoje dawniej wyrzeczone, że regularny spadek ilości ozonu wraz ze wzrostem chorób zapalnych, usuwa wszelką wątpliwość, że ozon jest w zwierzęcem życiu czynnym i ważnym działaczem.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wiadomości bieżące i drobne.

Z bieżącej chwili.

W poniedziałek 13 sierpnia odbył się w sali domu zdrojowego, wspaniały koncert „Echa“. Prześliczny program ściągnął masy publiczności, która porwaną została artystycznem prawdziwie wykonaniem, z jakiem odśpiewali sympatyczni goście nasi tak utwory choralne, jako też partye solowe. P. Szymański za ślicznie odśpiewany prolog z opery „Pajace“ zdobył burzę oklasków, jako też za wykonany wspólnie z p. Sienkiewiczem duet z opery Brühla „Złoty krzyżyk“; śliczny kawałek odśpiewany nad program, misternie akompaniowany przez p. Ostrowskiego. Wdzięczni jesteśmy miłym naszym gościom za chwile tak przyjemne, jakiemi nas obdarzyli.

Po koncercie odbyły się tańce, bawiono się ochoczo a zabawa przeciągnęła się do późna w nocy. Powszechną uwagę zwracała na siebie p. M...... tak pięknym strojem, jako też i wdzięcznym tańcem.

Bawi w Krynicy znakomity nasz powieściopisarz Michał Bałucki.

Ponieważ zauważyliśmy obecność p. Ruszkowskiego, artysty teatru krakowskiego, przeto fakt ten pozwala nam się cieszyć nadzieją, że jak w roku zeszłym tak i w tym powitamy go na scenie tutejszej. *Sowa.*

Z teatru.

We środę 8 sierpnia po raz drugi „Biedna dziewczyna“, wodewil w 6 obrazach L. Krema i K. Lindaua, muzyka L. Kuhna. Popularność, jaką się cieszy sztuka muzyczna, w dobie obecnej nie jest bynajmniej wynikiem jedynie chwili ostatnicj. Od niepamiętnych czasów ludzie mieli w pieśni i piosence, źródło rozkoszy łatwej, przystępnej, znajdującej w niej nieraz potężny łącznik dla wyrażania uczuć ogarniających całe masy. Nic też dziwnego, że wewnętrzna ta siła zaznacza się coraz wyraźniej, że wszystkie warstwy społeczeństwa ludzkiego pragną korzystać z tych ożywczych promieni, którymi muzyka w sposób tak łatwy i przystępny obdarza. Oto jest rozwiązanie tej wcale niezawiłej zagadki, którą sobie niektórzy moraliści w zakresie sztuki stawiają wobec powodzenia, jakiem w ogóle i wszędzie cieszą się „operetki“. Myśli powyższe nasunęły się nam po wysłuchaniu po raz drugi wodewilu „Biedna dziewczyna“, który zgromadził liczną publiczność. Wystawienie tej sztuczki przedstawia dosyć trudności, pokonanych szczęśliwie, dzięki sumienności artystów i staranności dyrekcyi. Pan Herman i towarzysze jego w przedostatnim obrazie, wzbudzili powszechną wesołość i zdobyli burzę oklasków, którą zmuszeni zostali do powtórzenia zabawnej i doskonale odegranej sceny. Również tercet pod drzwiami „Małgorzatki“ wypadł bardzo dobrze, dzięki sympatycznemu śpiewowi p. Senowskiego, który jako „Muki“ jest niezrównany. Doskonałą Małgorzatką była p. Szeretti i śpiewała bezporównania lepiej, jak za pierwszym razem.

We czwartek 9 sierpnia występ gościnny p. Maryi Fedorowiczowej i p. Andrzeja Milewskiego. Przedstawienie złożone z trzech sztuczek rozpoczął wodewil w 1 akcie, przez M. Honore z francuskiego. W następnym dramacie „Barkarola“ Gawalewicza, podziwialiśmy troje artystów, którzy grą swoją bardzo poprawną i estetyczną stworzyli całość. Zakończył obraz ludowy ze śpiewami i tańcami Fr. Dominika „Wigilia św. Andrzeja“, w którym to najwięcej oklasków zbierali p. Berski i p. Herman.

W sobotę d. 10 sierpnia, przedstawienie na dochód p. Andrzeja Milewskiego „U wyłomu“ obraz historyczny Leopolda Starzeńskiego. Szczelnie zapełniony teatr, oklaski i kwiaty, oto dowody uznania i sympatyi, jakimi się cieszy gość krakowski u publiczności kąpielowej. Postać marszałka z wielkiem powodzeniem odegrał p. Różański, jest to niezawodnie rola najszczęśliwsza tego artysty. Trudną postać Fabiana Borskiego opracował bardzo starannie p. Berski, talent jego jednak więcej nadaje się do ról humorystycznych.

W niedzielę d. 12 sierpnia obraz przerobiony z powieści Kraszewskiego przez Gawalewicza i Mellerową z muzyką Noskowskiego: „Chata za wsią“. Staranność w wystawieniu tej sztuki, ładne dekoracye i kostyumy, dały nam widowisko bardzo miłe, całe uznanie należy się w pierwszym rzędzie p. Hermanowi, za subtelność z jaką odegrał postać Janka. Szczęśliwszej i bardziej wystudyowanej roli chyba nie posiada ten artysta. Pani Senowska jako Liza dała nam znowu poznać nowy kierunek swojego talentu. W ogóle pp. Senowscy cieszą się wielkiem uznaniem u publiczności za poważną i sumienną pracę, z jaką się sztuce oddają. Utkaną z liliowych motywów przeczystej liryki postać Motruny bardzo pięknie odegrała p. Szymańska i wyglądała ślicznie. Wspaniałym dowódzcą (Aprasz) był pan Antoniewski, a nadzwyczajnie konsekwentnym w grze jako Tumry p. Milewski.

Słowem, pod bardzo miłem wrażeniem opuszczaliśmy przybytek Melpomeny. *Sowa.*

Na dochód nowego kościoła w Krynicy otrzymano:

Od osoby niechcącej być wymienioną na sprawienie statuy na odgraniczonem miejscu obok kościoła 200 rubli; od Wgo Pana Jana Rakowskiego, który już poprzednio poniósł koszta sprawienia wielkiego ołtarza z obrazem Matki Boskiej, a później przyczynił się do sprawienia ławek w kościele, dalszą ofiarę na zakupno organów 40 rubli; z odczytu p. Adeli Malewicz na potrzeby kościoła 66 złr. 45 ct.; za które to ofiary Komitet kościelny zacnym ofiarodawcom, jako też osobom, które do osiągnięcia dochodu z odczytu p. Malewicz przyczynili się, winne podziękowanie składa i o dalsze ofiary tak na sprawienie organów, jako też dzwonów i innych potrzeb wewnętrznego urządzenia kościoła — uprasza

Komitet budowy kościoła:

za przewodniczącego

Zygmunt Sokołowski.

Wykaz wydanych kąpieli mineralnych i borowinowych

tudzież procedur hydropatycznych w c. k. Zakładzie zdrojowym w Krynicy od początku sezonu do włącznie 13 sierpnia b. r., a mianowicie:

Mineralnych I klasa	5125
„ II klasa	16925
Igliwia	441
Gazowych	17
Borowinowych I klasa	1715
„ II klasa	15297
Procedur hydropatycznych	15779

Z tego wpłynęło do kasy:

Za kąpiele mineralne i borowinowe	30.172 złr. 78 ct.
Za procedury hydropatyczne	5.304 złr. 94 ct.
Razem	35.477 złr. 72 ct.

Skutkiem zaprowadzenia w Niemczech ustawy o wynagradzaniu przez przedsiębiorstwa przemysłowe, komunikacyjne i t. p. szkód na zdrowiu zrządzonych, powstała w kołach prawniczych i lekarskich kwestya, czy można zmusić kogoś, żeby się dał operować, w tych mianowicie przypadkach, w których mała nieraz operacya mogłaby stan zranionego, znacznie poprawić, zwiększyć lub nawet przywrócić zdolność do pracy, a przez to również zmniejszyć wysokość renty wypłacanej jako wynagrodzenie za szwank na zdrowiu. Prawnicy i rząd niemiecki są zdania, że nie można prawnie nikogo zmusić, żeby dał na sobie dokonać choćby najmniejszej operacyi; przedsiębiorstwa zaś interesowane twierdzą, iż przez nieuzasadniony upór lub egoizm ponoszą znaczne straty, ponieważ ludzie, którymby nieraz mała operacya pomogła bardzo znacznie w odzyskaniu w całości lub znacznej części zdolności do pracy, nie dają się operować, bo to dla nich wygodniej znosić małe kalectwo, a przytem pobierać dożywotnią rentę.

Na posiedzeniu towarzystwa lekarskiego w Halli nad Salą okazał dr. Hennig młodego studenta, któremu w pojedynku odcięto koniec nosa, mający u podstawy 2 cm. średnicy a wysokości $1/2$ cm. Odszukany kawałek (i ranę) obmył H. ciepłym roztworem soli kuchennej, przyszył go do nosa lekko na brzegu czterema szwami i opatrzył obficie watą również napojoną roztworem soli kuchennej. Przez następne 24 godziny robiono irygacye fizyologicznym roztworem soli kuchennej o temperaturze 37° C. Trzeciego dnia odnowiono opatrzenie: ropienia nie było żadnego a płat przyszyty miał barwę ciemną z przeświecającemi plamami czerwonemi. Opatrzenie także solą; 6 dnia znów zmiana opatrzenia: płat odcięty czerwony; 8 dnia płat gładko przyrosły, odjęcie szwów, opatrzenie maścią borową. 12 dnia odjęcie zupełne opatrzenia. Blizna jeszcze zaczerwieniona. — Hennig oznacza w przybliżeniu na 20 minut czas, przez który kawałek odcięty nie stykał się z częścią, od której go odcięto.

DROBIAZGI HUMORYSTYCZNE.

Między przyjaciółkami.

— Płaczesz ciągle i płaczesz. Od dnia zgonu twego męża toniesz w łzach. To źle, moja droga, trzeba więcej panować nad sobą.

— Ja też się staram, ale znasz przecie moje nerwy: byle *drobnostka,* a strumienie łez płyną z mych oczu.

Oświadczyny gwałtowne.

Major. Krótko mówiąc, Lauro, kocham Cię!

Laura. Ależ panie majorze! ja nie mogę wierzyć temu.

Major. Milcz i słuchaj! ja to przecież muszę najlepiej wiedzieć.

Po raucie.

Pani domu, jak furya, wpada do męża.

— Nie! To straszne rzeczy! Najwyraźniej sobie ktoś drwi z nas.

— Co się stało?

— Wyobraź sobie, przytrafia się to nam już po raz wtóry. Jak ci wiadomo, Mania miała zagrać sonatę Beethovena. Szukamy i szukamy klucza od fortepianu, a klucza jak nie było tak nie ma. Cóż powiesz? Ktoś z gości zamknął fortepian na klucz, wyjął klucz i schował go pod kanapę!

Myśli.

Dla panny na wydaniu człowiek żonaty jest losem na loteryę... po ciągnieniu.

Chcesz poznać dobrze jądro, orzech przegryź, przez skorupę nie ujrzysz. *S. Petrycy.*

Wiadomości urzędowe c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy.

Opłaty zdrojowe wynoszą na cały sezon od osoby: Taksa kuracyjna I. kl. **3** złr., za muzykę **3** złr. — Taksa kuracyjna II. kl. **1** złr. **50** ct., za muzykę **1** złr. **50** ct. — Lekarze i ich żony, nauczyciele i nauczycielki szkół ludowych, dzieci do lat 10 i służba są wolni od opłaty. Ubodzy są od opłat zdrojowych uwolnieni tylko w czasie od 15 maja do 1 lipca i od 1 września do 30 września.

Lekarze ordynujący: *a)* rządowi: **Dr. L. Kopff** „pod Topolami“, **Dr. H. Ebers** w „Zakładzie hydropatycznym“;

b) Prywatni: **Dr. Z. Aschkenazy** „pod Pagatem“, **Dr. J. Blatteis** „pod Jeleniem“. **Dr. M. Cercha** „pod Szwajcarem“, **Dr. K. Czarnocki,** dentysta w „Willi Tatrzańskiej“, **Dr. Gembarzewski** „pod Białym Orłem“, **Dr. Glücksmann** w budynku posądowym, **Dr. Lorentski** „pod Litwinką“, **Dr. F. Michalik** w „Willi Białej Róży“, **Dr. F. Kmietowicz** „pod Kosynierem“, **Dr. W. Roth** w „Willi Tatrzańskiej“, **Dr. B. Skórczewski** w „Witoldówce“, **Dr. Waligórski** „pod trzema różami“.

Apteka w domu „pod Krakusem“.

Ceny kąpiel:	od godz. 6 rano do 2 popołudn.		od godz. 4 do godz. 6 wieczór	
	złr.	ct.	złr.	ct
I. W gmachu łaziennym głównym.				
Kąpiel mineralna wanienna metodą Schwartza ogrzewana, dla dorosłych klasa I.	—	90	—	90
„ „ „ II.	—	70	—	50
Kąpiel dziecięca obok kąpieli dla dorosłych	—	35	—	30
Kąpiel mineralna nasiadowa	—	20	—	20
II. W chodniku krytym.				
Kąpiel gazowa z kwasu węglowego	—	50	—	50
III. W łazienkach borowinowych.				
Kąpiel żelazna borowinowa klasa I.	1	60	1	60
„ „ „ „ II.	1	30	1	10
„ „ „ dla dzieci	—	80	—	70
„ „ „ na nogi	—	—	—	30
„ „ „ na ręce	—	—	—	20
Okład borowinowy	—	—	—	10
Kąpiel zwyczajna klasa I.	—	60	—	50
„ „ „ II.	—	50	—	40
IV. Dodatki do kąpiel.				
Cztery litry odwaru igliwiowego	—	20	—	20
Za użycie prześcieradła kąpielowego	—	10	—	10
„ „ ręcznika	—	6	—	6

Cennik c. k. Zakładu hydropatycznego: ***I. Kąpiele:*** *A)* Bilet na kompletne procedury hydropatyczne przez cały dzień, t. j. rano, przed i popołudniu używać się mające, na dni 7, I. klasy dziennie à **1** złr., kosztuje **7** złr.; II. kl. dziennie po **75** ct., kosztuje **5** złr. **25** ct. Ten sam bilet na 6 dni I. kl., dziennie **1** złr., kosztuje **6** złr.; II. kl. po **75** ct. dziennie **4** złr. **50** ct *B)* Bilet na kompletne procedury, t. j. na używanie procedur hydropatycznych 2 razy dnia, na 7 dni, I. kl. dziennie à **80** ct., kosztuje **5** złr. **60** ct.; II. kl. po **65** ct. dziennie, kosztuje **4** złr **55** ct. Ten sam bilet na 6 dni I. klasy po **80** ct., kosztuje **4** złr. **80** ct.; II. kl. po **65** ct. dziennie, kosztuje **3** złr. **90** ct. *C)* Bilet na jednorazowe użycie procedury hydropatycznej w jednym dniu I. kl. **60** ct.; II. kl. **50** ct. Właściciel takiego biletu na jednorazową dzienną procedurę ma prawo użycia raz na dzień którejkolwiek z wszystkich procedur hydropatycznych pojedynczo lub w połączeniu. *D)* Bilet na procedury w domu: 2 razy dnia **40** ct, 1 raz dnia **25** ct. — ***Bielizna:*** za 1 prześcieradło **10** ct., za 1 ręcznik 6 ct., za 1 koc wełniany **20** ct.

Uwaga. Ceny kąpieli mineralnych, borowinowych i procedur hydropatycznych są w czasie od 15 maja do końca czerwca i od 1 września do końca sezonu o 20% zniżone.

Ceny pomieszkań w domach rządowych od **1** złr. do **2** złr. dziennie za pokój. Ceny pomieszkań w domach rządowych także od 15 maja do 30 czerwca i od 1 września do 30 września zniżone o 20%. Najdogodniej wybrać mieszkanie za przybyciem do Krynicy, ostatecznie za pomocą biura wywiadowczego, co wielka ilość mieszkań ułatwia i unikać faktorów na dworcu kolejowym w Muszynie.

C. k. Zarząd zdrojowy i **c. k. Komisya zdrojowa** oraz **Biuro wywiadowcze** w Łazienkach mineralnych.

C. k. Poczta i Telegraf „pod Zamkiem“.

Czytelnia gazet: w Domu Zdrojowym, abonament od osoby na cały sezon **1** złr.

Wypożyczalnia książek: w trafice w budce przy deptaku. Ma dzieła w języku polskim, francuskim, niemieckim i angielskim. Opłata miesięczna od biorących 1 dzieło **1** złr., 2 dzieła **2** złr. — Kaucya **5** złr.

Biuro wywiadowcze w Łazienkach mineralnych, udziela bezpłatnie wszelkich wyjaśnień.

Kefirnia i mleko sterylizowane wyrabia p. T. Lipińska w domu na Jadwinówce.

Mleczarnia M. Komunickiej „pod Rybą“.

Restauracye, kawiarnie i cukiernie: *a)* Zakładowe: w „Domu Zdrojowym“; *b)* Prywatne: „pod Trzema różami“, „pod Dębem“, „w Willi Ułana“, „pod 3-ma Koronami“ (izraelicka), „pod Turkiem“ (koszerna).

Powozy, fijakry i wózki góralskie: przy Dworcu kolei w Muszynie. Cena po **1** złr. **50** ct. do **5** złr.

O zgubione i znalezione rzeczy zgłaszać się należy do Biura wywiadowczego c. k. Komisyi zdrojowej w Łazienkach mineralnych.

Spostrzeżenia Stacyi meteorologicznej w Krynicy.

8 sierpnia (środa) godzina 7 rano, barometr linie paryskie 317·4, termometr C. 18·8; godz. 2 popoł. 26·2; godz. 9 wieczór 17·5; pół-zachmurzenie, cisza.

9 sierpnia (czwartek) godz. 7 rano, barometr 317·8, termometr 18·8; godz. 2 popoł. 27·5; godz. 9 wieczór 18·8; pół-zachmurzenie, wiatr słaby.

10 sierpnia (piątek) godz 7 rano, barom. 316·8, term. 20·0; godz. 2 popoł. 22·5; godz. 9 wieczór 15·0; zachmurzenie, wiatr słaby, od 11½ południa deszcz, grzmot, błyskawica do 12½, deszcz do 8 wieczór.

11 sierpnia (sobota) godz. 7 rano, barom. 316·6, term. 18·8; godz. 2 popoł. 21·2; godz. 9 wieczór 13·8; zachmurzenie, wiatr słaby, deszcz od 9½ wieczór do 5 rano drobny.

12 sierpnia (niedziela) godz. 7 rano, barom. 316·2, term. 15·0; godz. 2 popoł. 18·8; godz. 9 wieczór 11·2; zachmurzenie, wiatr silniejszy.

13 sierpnia (poniedziałek) godz. 7 rano, barom. 316·4, term. 12·5; godz. 2 popołudniu 17·5; godz. 9 wieczór 11·2; zachmurzenie, wiatr słaby, w nocy deszcz do 7 rano.

14 sierpnia (wtorek) godz. 7 rano, barom. 314·8, term. 15·0; godz. 2 popoł. 15·0; godz. 9 wieczór 11·2; zachmurzenie, wiatr słaby, od 7 rano drobny deszcz chwilowo do 12 południa.

Pociągi osobowe Kolei żelaznej państwowej:

Przychodzą do stacyi kolejowej Muszyna-Krynica:

1) O godz. **7** minut **40** rano. (Od 1 czerwca do 30 września włącznie).
2) O godz. **10** minut **46** przed południem.
3) O godz. **1** minut **44** po południu. (Od 25 czerwca do 15 września włącznie).
4) O godz. **6** minut **30** wieczór.

Odchodzą ze stacyi kolejowej Muszyna-Krynica:

1) O godz. **6** minut **39** rano.
2) O godz. **2** minut **34** po południu.
3) O godz. **5** minut **31** po południu. (Od 25 czerwca do 15 września włącznie)
4) O godz. **8** minut **05** wieczór. (Od 1 czerwca do 30 września wł.).

Poczta listowa i przesyłkowa odchodzi z Krynicy:

1) O godz. **5** m. **20** rano w kierunku Tarnowa, Lwowa, Krakowa.
2) O godz. **9** m. **20** rano w kierunku Węgier.
3) O godz. **12** m. **20** po południu w kierunku Nowego Sącza, Lwowa, Zagórza, Krakowa. (Od 1 do 25 czerwca o godz. **1** m. **15** po południu).
4) O godz. **4** m. **10** po południu w kierunku Węgier, Krakowa, Lwowa przez Tarnów. (Od 1 do 25 czerwca o godz. **5** m. **10** po południu).
5) O godz **6** m. **50** wieczór w kierunku Tarnowa, Lwowa i Krakowa.

Listy wybierają się ze skrzynek:

ad 1) o godz. **9** w wieczór; ad 2) o godz. 8 rano; ad 3) o godz. **11** m. **30** przed południem; ad 4) o godz. **3** po południu; ad 5) o godz. **5** m. **30** po południu.

XI. Lista Gości zdrojowych w KRYNICY, przybyłych od 7 do 13 sierpnia 1894.

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
1963	Flaum Izydor, student gimnazyalny	z Tarnowa	pod Trzema różami	1
1964	Popławska Marya, obywatelka	z Pacewicz (Król. pol.)	„ „ „	1
1965	Krynicki Konstanty, lekarz, weteryn, z żoną	z Aleksandrowa (Kr. pl.)	„ „ „	2
1966	Trzcińska Stanisława, obywatelka	z Krakowa	„ Akacyą	1
1967	Ferber Aleksander, fabrykant	„	„ Litwinką	1
1968	Samet Emil, lekarz weteryn.	z Tarnowa	„ Trzema różami	1
1969	Dr. Doboszyński Adam, adwokat krajowy	z Krakowa	„ „ „	1
1970	Pruszyńska Adela, żona artysty rzeźbiarza, z córką	z Warszawy	„ Kościuszką	2
1971	Zdrassil Ignacy, c. k. notaryusz	ze Stanisławowa	pod Trzema różami	1
1972	Czarnołózka Stanisława, obywatelka	z Koskowa (Wołyń Rosya)	w Zakładzie dyetet.	1
1973	Kadżycka Joanna, obywatelka	z Brówki (Rosya)	„ „	1
1974	Rodowicz Adela, obywatelka	z Maryanówki (Rosya)	pod Gwiazdą	1
1975	Rawina Marya, żona inżyniera	z Kielc (Król. pol.)	w Pens. Dra Ebersa	1
1976	Kossakowski Kazimierz, właśc. kopalni nafty	ze Sękowy (Galicya)	„ „ „	1
1977	Rütter Roza, żona kupca	z Szczerzeca	pod Tygrysem	1
1978	Schacht Hemie, żona kupca	„	„ „	1
1979	Terfy Greta, pianistka, z matką Pauliną	z Wiednia	w Willi Karpackiej	2
1980	Teodorowicz Antoni, artysta skrzypek, z synem	„	„ „	2
1981	Berensohn Debora, słuchaczka medycyny	z Brześcia litewskiego	„ „	1
1982	Weisses A. H., kupiec, z żoną Zofią	ze Stanisławowa	„ „	2
1983	Wilner Scheindla Perla, żona kupca	z Warszawy	„ „	1
1984	Hirschbein Tauba, żona kupca	„	„ „	1
1985	Włodawer Lieba, żona kupca	„	„ „	1
1986	Gans Rachela, handlarka, z córką	z Tarnowa	pod Lipą	2
1987	Suska Władysława, obywatelka, z familią i boną	z Warpęzy (Król. pol.)	pod Białą różą	5
1988	Karwatowa Stanisława, prywatna	ze Staregosioła (Bóbrka)	„ „ „	1
1989	Czajkowski Edward, adwokat, z żoną	z Warszawy	„ Zamkiem 5	2
1990	Strusińska Marya, żona urzędnika, z córką	ze Lwowa	„ Cisem	2
1991	Nirenstein Ella, córka bankiera, z siostrzenicą	„	„ „	2
1992	Łukaszewicz Karol, lekarz, z żoną	z Krakowa	w Domu zdrojowym 20	2
1993	Jakubowska Kaźmiera, właśc. dóbr, z siosrą Anielą Paszkiewicz	z Fadkowa (Król. pol.)	„ „ 10	2
1994	Święcicka Helena, żona lekarza, z córką i synem	z Poznania (W. Ks. Poz.)	w Zakładzie dyetet.	3
1995	Niewiarowski Stefan, prywatny	z Warszawy	„ „	1
1996	Gierymski Aleksander, artysta malarz	z Krakowa	„ „	1
1997	Enzlowicz Cilla, żona kupca	z Bendzina (Król. pol.)	pod Trzema Koronami	1
1998	Reiski Chana, żona kupca	z Białegostoku (Król. p.)	„ „ „	1
1999	Missis S., żona kupca	z Botuszan	„ „ „	1
2000	Fisch Marya, żona kupca	ze Żółkwi	„ „ „	1
2001	Gross Helena, żona kupca	z Podgórza	„ „ „	1
2002	Kihn Frimeta, krawcowa	z Niglas (Galicya)	u Szkwarły Fećka	1
2003	Tułecki Franciszek, emer. kierownik szkoły, z żoną	z Zasowa (Pilzno)	pod Pogonią	2

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
2003	Schwarz Feiga wyrobnica	z Laskowej	u Szkwarły Fećka	1
2004	Horowitz Berta, żona kramarza, z synem	z Krakowa	pod Potokiem	2
2005	Słoniowski Aleksander, właśc. dóbr	z Wołynia (Rosya)	w Pensyon. Dr. Ebersa	1
2006	Rybczyński Jan, nadinżynier kolei państw.	ze Stanisławowa	„ „ „	1
2007	Tauber Chaja, handlarka	z Oświęcima	u Vogla	1
2008	Horowitz Naftali, syn rabina	z Dębicy	„	1
2009	Panzer Ruchla, prywatna	z Baranowa	„	1
2010	Waller Reizla, kupcowa	z Oświęcimia	„	1
2011	Better Eiga, kupcowa	„	„	1
2012	Garlitzer Rozalia, kupcowa	z Radomyśla	„	1
2013	Gutwirth Tauba, kupcowa	„	„	1
2014	Bohmke Zofia, właśc. dóbr	z Warszawy	pod Rybą	1
2015	Weiss Regina, żona rabina, ze służącą	z Dąbrowy	„ Koleją	2
2016	Halberstamm Freida, żona rabina, ze służącą	z Cieszanowa	„ „	2
2017	Leser Helena, kupcowa	z Tarnowa	„ „	1
2018	Goldfarb Roza, prywatna	„	„ „	1
2019	Koss, uboga	ze Stryja	„ „	1
2020	Goldstein Perla, kupcowa	z Markoszowa (Król pol.)	„ Lipą	1
2021	Dr. Kryński Leon, lekarz	z Krakowa	w Domu zdrojowym 14	1
2022	Dr. Pilat Władysław, sekretarz Prokur. Skarbu, docent Uniwers. i Politechniki, z żoną, córką i wnuczką	ze Lwowa	„ „ 5 i 6	4
2023	Kitz Franciszka, żona urzędnika	„	pod Góralem	1
2024	Rychter Adelajda, żona pułkownika, z córką	z Częstochowy	„ Gwiazdą	2
2025	Łącka Weronika, prywatna	„	„ „	1
2026	Wierzbowski Stefan, inżynier	z Piotrkowa (Król. pol.)	„ Wisłą	1
2027	Chłapowski Maurycy, obywatel	z Czerwonejwsi (W. K. P.)	„ „	1
2028	Rubin Abraham, ubogi	(Galicya)	u Keila Mozesa	1
2029	Kohen Chana, wyrobnica	z Brodów	„ „	1
2030	Haber Baruch, wyrobnik	z Mielca	„ „	1
2031	Włodarska Julia, żona urzędnika, z córką Kalińską Bronisławą	z Bendzina (Król. pol.)	pod Złotą bramą	2
2032	Reibscheid Jetti, córka agenta	ze Lwowa	„ Cisem	1
2033	Tyszkiewicz Jadwiga, córka urzędnika	z Warszawy	„ Zamkiem 3	1
2034	Topolnicka Marya, żona oficyalisty pryw., z córką	z Wiktorowa (pow. Stan.)	„ Pogonią	2
2035	Joles Jenti, wyrobnica	z Rozwadowa	u Müllera Abrah.	1
2036	Domain Tadeusz, przemysłowiec	z Krosna	w Willi Janiny	1
2037	Krzaczkowski Władysław, radca dworu, i dyrektor policyi	ze Lwowa	pod Akacyą	1
2038	Hydzik Maryanna, żona kasyera Tow. zaliczkowego	ze Sanoka	„ Gwiazdą	1
2039	Silberman L., obywatelka, z kuzynką	z Warszawy	„ „	2
2040	Nagelberg Milla, kupcowa	z Przemyśla	pod Koleją państwową	1
2041	Lipetz Róża, kupcowa, z córką	z Królestwa Polskiego	„ „ „	2
2042	Goldzweig Schewa, kupcowa	z Warszawy	„ Opatrznością	1
2043	Laskiewicz Karol, adjunkt c. k. kolei państw.	ze Lwowa	„ Węgierską Koroną	1
2044	Zeiger Abraham, wyrobnik	z Węgier	„ Lipą	1
2045	Süsswein Juliusz, słuchacz medycyny	z Przemyśla	pod Opatrznością	1
2046	Goldlust Anna, przy familii, z córką	z Łomży (Król. pol.)	„ „	2
2047	Chomętowska Teresa, żona lekarza, z córką i służącą	z Warszawy	pod W. koroną	3
2048	Rudnicka Olga Ida, żona substytuta notaryalnego, z familią	ze Złoczowa	w Romanówce	5
2049	Pordesowa Anna, żona właściciela księgarni, z dzieckiem i Maryą Rzechowicz	ze Lwowa	„	3
2050	Pączek Joanna, żona rzemieślnika	z Radomyśla	pod Sobieskim	1
2051	Rose Felicya, kupcowa	z Krakowa	„ Koleją	1
2052	Kampf Jetty, żona kupca	z Nowego Sącza	„ „	1
2053	Rosner Feliks, dr. praw	z Krakowa	w Domu zdrojowym 18	1
2054	Zaleski Kazimierz, obywatel	„	pod Trzema różami	1
2055	Kamieński Gustaw, inżynier	z Kijowa (Rosya)	w Willi tatrzańskiej	1
2056	Rakowski Jan, właśc. dóbr, z żoną	z Hermanowic (Przemyśl)	„ „	2
2057	Bogdarzewska Jadwiga, właśc. realności, z córką Józefą	z Warszawy	pod Cisem	2
2058	Hirth Bruno, prywatny	z Przemyśla	„ Trzema różami	1
2059	Jurisches Lieba, żona przemysłowca	z Królestwa Polskiego	u Leiby Braunfelda	1
2060	Pirkes Chana, żona przemysłowca	z Berdyczowa	„ „	1
2061	Griebel Medel Neche, córka kupca	z Winnik (Lwów)	„ „	1
2062	Schlager Dora, wyrobnica	ze Złoczowa	„ „	1
2063	Weisegrünn Riwka, wyrobnica	„	„ „	1
2064	Schnee Sara, żona kupca	z Brodów	„ „	1
2065	Schnee Lea, córka kupca	„	„ „	1
2066	Kirschner Abraham, wyrobnik	ze Złoczowa	pod Księżycem	1
2067	Schweizer Nachem, wyrobnik	z Królestwa Polskiego	„ „	1
2068	Gutenstein S., wyrobnik	„ „	„ „	1
2069	Stein Fani, prywatna	ze Stanisławowa	„ „	1

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
2070	Projekt Sara Rywka, faktorka	z Sambora	pod Księżycem	1
2071	Langniger Freida, faktorka	"	" "	1
2072	Wajdowicz Eugenia, żona prokuratora państw.	z Banjaluki (Bośnia)	" Białą różą	1
2073	Rosner Zuzanna, córka lekarza	ze Lwowa	" " "	1
2074	Pollak Teodor, artysta muzyk	"	w Pensyon. Dr. Ebersa	1
2075	Modzelewska Ludwina, właśc. dóbr	z Chmielówki (Król. pol.)	" " "	1
2076	Rosen Sara, żona kupca, z córką	z Tarnopola	pod Trzema Koronami	2
2077	Herzberg Nicha Eidel, żona kupca	z Warszawy	" " "	1
2078	Kleppfisch Estera, żona kupca	"	" " "	1
2079	Backenroth Cecylia, żona kupca	z Drohobycza	" " "	1
2080	Feuerstein Amalia, żona kupca	"	" " "	1
2081	Juvelier Lea, żona kupca, z synem i naucz. Samuelem Feinholz	z Warszawy	" Tygrysem	3
2082	Kamiński Józef, adwokat, z żoną	"	w Willi Białego Orła	2
2083	Glatman Ludwik, obywatel, z córką i synem	ze Suchy	pod Kosynierem	3
2084	Kowalska Karolina, żona oficyała sąd., z siostrą	z Podgórza	" "	2
2085	Smalawska Wanda, żona rządcy dóbr	ze Starego-Sioła (Galicya)	" Cisem	1
2086	Skalska Marya, żona kupca, z córką	z Krakowa	" Rybą	2
2087	Kulesza Stefania, żona urzędnika kolej.	z Radomia (Król. pol.)	" Aniołem	1
2088	Karpowicz Józef, właściciel dóbr, z żoną	z Józefowa (Król. Pol.)	" Akacyą	2
2089	Mazurkiewiczowa Marya, żona lekarza	z Krosna	w Domu zdrojowym 20	1
2090	Malicka Helena, właścicielka dóbr, z siostrami Zofią i Augustą Strzałkowskiemi	z Puliatycz (Król. Pol.)	w Willi tatrzańskiej	3
2091	Rendzner Wiktorya, obywatelka, z córką i synem	z Warszawy	" "	3
2092	Grünberg Regina, kupcowa	z Podgórza	pod Pagatem	1
2093	Unger Mania, córka kupca	ze Stryja	" "	1
2094	Traczykowska Stanisława, obywatelka	z Poznania	pod Trzema różami	1
2095	Raczyńska Józefa, właścicielka dóbr	ze Stajkowa (W. ks. Poz.)	" " "	1
2096	Reinisch Franciszek, urzędnik budownictwa, z żoną	ze Lwowa	" " "	2
2097	Dr. Siemiradzki Józef, profesor Uniw.	"	" " "	1
2098	Reich Sura wyrobnica	z Bendzina (Król. Pol.)	u Maryi Nadel	1
2099	Mermel Tauba Lea, wyrobnica	z Podkamienia (Kr. pol.)	" "	1
2100	Stamm Mindla	" " "	" "	1
2101	Bermann Leon, właśc. hotelu, z żoną	z Brzeżan	pod Białą różą	2
2102	Chodakowski Jakób, obywatel, z żoną	z Litwy	" " "	2
2103	Andrychiewicz Marcela, żona profesora, z córką	z Warszawy	" Złotą bramą	2
2104	Wolska Wanda, wdowa po urzędniku, z siostrą	"	" Kosynierem	2
2105	Kluger Anna, żona kupca, z córką	z Trzebini	" Opatrznością	2
2106	Sternberg Toni, żona kupca	z Krakowa	" "	1
2107	Kalecka Sara, żona kupca	z Królestwa polskidgo	" Trzema Koronami	1
2108	Braun Klara, prywatna	ze Lwowa	w Willi Karpackiej	1
2109	Exelbirth Ernestyna, prywatna	"	" "	1
2110	Rosenbaum Daniel, kupiec	z Królestwa polskiego	" "	1
2111	Berenfeld Maurycy, słuchacz praw	ze Lwowa	" "	1
2112	Eder Mina, prywatna	ze Sanoka	u Nadlowej	1
2113	Goldblatt Bronia, prywatna	"	"	1
2114	Oher Sara, prywatna	"	"	1
2115	Tink, prywatna	z Krakowa	"	1
2116	Dąbrowska Walerya, żona urzędnika	ze Lwowa	pod Trzema różami	1
2117	Garlicki Feliks, obywatel	z Komarowa	" " "	1
2118	Caro Amalia Marya, wdowa po urzędniku	z Krakowa	" " "	1
2119	Herz Jakób, urzędnik	z Koszyc (Węgry)	" " "	1
2120	Michalewska Kaliksta, właśc. dóbr	z Kupczyńca (Tarnopol)	" " "	1
2121	Dawidowicz Jan, właśc. kopalni nafty	ze Siar (Galicya)	" " "	1
2122	Kiwerski Edward, właśc. dóbr	z Królestwa polskiego	" " "	1
2123	Lurja J., kupiec	z Petersburga (Rosya)	w Willi Janiny	1
2124	Margules Feiga, szwaczka	z Tarnopola	u Rednera Chaskla	1
2125	Poteiner Klara, żona fryzyera	ze Lwowa	" "	1
2126	Karatnicka Marya, żona c. k. adjunkta sąd.	z Ratusza	w Willi b. Orła	1
2127	Braun Sara, wyrobnica	z Rymanowa	u Schanzera Izraela	1
2128	Raab Natalia, wyrobnica	z Przemyśla	" "	1
2129	Rubinfeld Sara, wyrobnica	z Dubiecka (Król. pol.)	" "	1
2130	Kohn Leizor, prywatny	z Warszawy	pod Łososiem	1
2131	Schäffer Gittla, kramarka, ze służącą	z Komarna	" Sygnałem	2
2132	Lewik Wiktor, c. k. sierżant powiat., z żoną i córką	z Brzozowa	" Zegarem	3
2133	Chlebińska Józefa, nauczycielka	ze Starejwsi (Brzozów)	" "	1
2134	Michelis Aleksander, obywatel miejski	z Warszawy	w Pensyon. dra Ebersa	1
2135	Lewicki Zenon, kontrolor kolei państw., z żoną	z Krakowa	pod Zamkiem 4	2
2136	Kobierzycka Zofia, obywatelka	z Warszawy	w Pensyon. dra Ebersa	1
2137	Schwarzwald Dorota, kupcowa	ze Lwowa	w Alfredówce	1

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
2138	Sachs Berta, kupcowa	z Krakowa	w Alfredówce	1
2139	Szczepańska Stanisława, żona profesora gimn., z Maryą Drozdziewiczową i służącą	ze Sambora	pod Dniestrem	3
2140	Winnicka, właśc. dóbr	z Królestwa Polskiego	„ Góralem	1
2141	Wojciechowska, właśc. dóbr	„ „	„ „	1
2142	Emil Święcic Kaczmarowski, c. k. radca przy rządzie krajowym z familią i służącą	z Czerniowiec (Bukowina)	„ „	5
2143	Kitz Franciszka, żona kupca, z dzieckiem i służącą	ze Lwowa	„ „	3
2144	Frei Emanuel, kupiec	z Podgórza	w Alfredówce	1
2145	Grünwald Eleonora, żona kupca, z familią i służącą	z Krakowa	„	5
2146	Araten Izrael, kupiec	z Warszawy	pod Dniestrem	1
2147	Dr. Kaiser Józef, c. k. radca sądu kraj., z matką	z Wadowic	w Domu zdrojowym 9	2
2148	Chotecka Marya, żona przemysłowca	z Warszawy	„ „ 26	1
2149	Dr. Szczepański Wincenty, c. k. profesor gimn.	ze Sambora	pod Szczerbcem	1
2150	Trojanowska Amalia Natalia, córka urzędnika	ze Żarek	„ „	1
2151	Wildmann Juda, wyrobnik	z Bendzina (Król. Pol.)	u Müllera Abrah.	1
2152	Koźniński Stanisław, właśc. dóbr, z żoną	ze Zbarek (Rosya)	pod Wisłą	2
2153	Władysław Sas Pohorecki, właśc. dóbr	z Królestwa Polskiego	„ Akacyą	1
2154	Rappaport Ruchla, akuszerka	ze Żurawna	u Leiby Braunfelda	1
2155	Pohoriles Rywka, żona przemysłowca	„	„ „	1
2156	Weiser Estera, żona kupca	z Podwołoczysk	„ „	1
2157	Laufer Tobe, wyrobnica	z Tarnobrzega	u Sternglanza Izraela	1
2158	Bolamuter Ite, wyrobnica	z Rzeszowa	„ „	1
2159	Reich Ensel, kupiec	ze Stryja	w Willi tatarskiej	1
2160	Rudyj Mozes, kupiec	z Grodna (Król. Pol.)	„ „	1
2161	Lenenfeld Jente, kupcowa	ze Skola	„ „	1
2162	Handwerger Dawid, kelner	z Lubaczowa	„ „	1
2163	Piwocka Karolina, żona urzędnika sądowego	ze Stanisławowa	w Romanówce	1
2164	Lewicka Karolina, wdowa po urzędniku	ze Lwowa	„	1
2165	Feigenbaum Jetty, prywatna, z synem	z Tarnowa	pod Krukiem	2
2166	Lieblich Herscb, prywatny	z Trzebini	„ „	1
2167	Bindiger Rywka, żona nauczyciela	z Limanowej	u Braunfelda Lazara	1
2168	Templer Chaja, wyrobnica	„	„ „	1
2169	Bogdanowicz Karol, c. k. Theresianista	z Wiednia	w Willi tatrzańskiej	1
2170	Borst Juliusz, właściciel fabryki	ze Zgierza (Król. Pol.)	„ „	1
2171	Silberberg Anna, prywatna	z Bendzina (Król. Pol.)	pod Turkiem	1
2172	Kupferstock Feiga, żona rabina	z Rosyi	pod Węgrem	1
2173	Fränkel Maryem, kupcowa	z Dubiecka (Król. Pol.)	„ „	1
2174	Mannheim Feiga, kupcowa	„ „ „	„ „	1
2175	Redlech Hanine, kupcowa	z Krakowa	„ „	1
2176	Rosenblatt Pessel, kupcowa	z Bendzina (Król. Pol.)	„ „	1
2177	Resenblatt Eidla, kupcowa	„ „ „	„ „	1
2178	Cuker Małka, kupcowa	z Pinczowa (Król. Pol.)	„ „	1
2179	Weingarten Sprinze, wyrobnica, z synem	ze Sosnowic (Król. Pol.)	u Braunfelda Lazara	2
2180	Stolzberg Izaak, krawiec	z Kamionki	„ „	1
2181	Cipper L., restaurator	ze Lwowa	„ „	1
2182	Dr. Pawęcki Leon, adwokat, z żoną	„	w Szkole	2
2183	Ogonowska Paulina, żona profesora uniwesytetu	„	„	1
2184	Surzycki Tomasz, właściciel apteki	z Warszawy	w Zakładzie dyetet.	1
2185	Reichman Teofila, żona fabrykanta, z dzieckiem	z Królestwa Polskiego	w Willi Białego Orła	2
2186	Ring Teofila, żona fabrykanta	„ „	„ „ „	1
2187	Łoszewski Aleksander, urzędnik sądowy	z Siedlec (Król. Pol.)	pod Zamkiem 3	1
2188	Bourdon Rozalia, krawcowa, z córką	ze Lwowa	„ Kościuszką	2
2189	Matejko Teodora, wdowa po członku Akademii umiej., ze służącą	z Krakowa	u Warnickiego	2
2190	Romerowa Felicya, właścicielka dóbr,	z Markowca (Sanok)	pod Białą różą	1
2191	Raczyńska Celina, żona bankiera, z familią i służbą	z Krakowa	w Zakładzie dyetet.	5
2192	Drozdowska Eugenia, córka listonosza, z siostrą	z Jarosławia	u Dolaka Józefa	2
2193	Wyganowska Marya, żona urzędnika	ze Starachowic (Kr. Pl.)	pod Kościuszką	1
2194	Olechowska Matylda, wdowa po cywilnym inżynierze, z córką	z Bolechowa	„ „	2
2195	Steif Broche, uboga	z Nowego Sącza	u Rottenberga Szymona	1
2196	Chwat Frania, córka kupca	z Warszawy	u Sary Braun	1
2197	Knaublach Sara, żona dzierżawcy dóbr	z Pilzna	„ „	1
2198	Feuerstein Frima, żona dzierżawcy	z Kropiec (Król. Pol.)	„ „	1
2199	Kudrzański Roman, c. k. asystent pocztowy	z Czudca (Galicya)	u Sofrona Krynickiego	1
2200	Knichowiecka Amalia, żona urzędnika, z siostrą Aleksandrą Grzybowską	z Piotrkowa (Król. Pol.)	pod Góralem	2
2201	Langinger Freide, handlarka	ze Sambora	u Figla Waska	1
2202	Abeles Roza, handlarka	z Krakowa	w Alfredówce	1
2203	Szujska Władysława, właścicielka dóbr, ze służącą	z Mszany dolnej	pod Białą różą	2
2204	Gogolewska Aleksandra obywatelka, z siostrzenicą Maryą Piurniellę	z Królestwa Polskiego	„ Wisłą	2

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
2205	Osuchowski Antoni, adwokat	z Warszawy	pod Wisłą	1
2206	Budziszewska Zofia, córka właściciela dóbr	z Cicibora (Król. Pol.)	„ „	1
2207	Oppman Teodora, żona pastora z córkami	z Łowicz (Król. Pol.)	„ „	3
2208	Ossowicz Józefa, obywatelka	z Królestwa Polskiego	„ „	1
2209	Lifschütz Joachim, przemysłowiec, z żoną	z Przemyśla	„ Opatrznością	2
2210	Dr. Lilien Norbert, lekarz	z Wiednia	„ Cisem	1
2211	Olszewska Bronisława, obywatelka	z Warszawy	w Domu zdroj. 20	1
2212	Veselij Marya, żona podoficera rachunkowego	z Jarosławia	„ „ 1	1
2213	Krzepelowa Antonina, żona c. k. radcy sądu krajowego	z Krakowa	„ „ 18	1
2214	Tkaczkiewicz Józefa, żona c. k. zarządcy prowiantury, z córką	ze Stanisławowa	pod Kościuszką	2
2215	Poselska Rywka, wyrobnica	z Królestwa Polskiego	„ Księżycem	1
2216	Grosman Hendla, krawcowa	ze Skola	„ „	1
2217	Reiner Beile, faktorka	z Królestwa Polskiego	„ „	1
2218	Halpern Ruchla, wyrobnica	z Bolechową	„ „	1
2219	Trzciński Filip, obywatel	ze Trzciany (Król. Pol.)	„ „	1
2220	Hornik Bety, kupcowa	z Bursztyna	„ Gwiazdą	1
2221	Grünberg Schifra, kupcowa	z Krakowa	u Vogla	1
2222	Wallerstein Rebeka, kupcowa, z służącą	z Miechowa (Król. Pol.)	„	2
2223	Nerces Rachela, kupcowa	z Wolbrum	„	1
2224	Halpern Rebeka, kupcowa	z Tarnopola	„	1
2225	Dońska M., kupcowa	z Królestwa Polskiego	„	1
2226	Gronner Hana, kupcowa	ze Strzelca (Król. Pol.)	„	1
2227	Sygał Majer, kupiec	ze Zbaraża	„	1
2228	Dr. Bojasiński Michał, adwokat	z Warszawy	pod Akacyą	1
2229	Yonga Władysław, właściciel dóbr, z żoną i służącą	z Trzcińca (Mościska)	„ Trzema różami	3
2230	Wottowa Augusta, wdowa po urzędniku	z Wiednia	„ Gwiazdą	1
2231	Jakubowski Karol, c. k. nadpoborca podatkowy	z Tarnowa	w Domu zdrojowym 25	1
2232	Łoboś Józef, właściciel apteki	ze Struszowa (Trembowla)	w Willi Janiny	1
2233	Rischkowa Irma, żona c. k. podpułkownika	z Rzeszowa	„ „	1
2234	Szarewicz, właściciel dóbr, z córkami	z Królestwa Polskiego	pod Kościuszką	3
2235	Simche Anna, właścicielka realności	z Tarnowa	„ Trzema różami	1
2236	Długołęcki Tadeusz, obywatel, z bratem	z Jasła	„ „ „	2
2237	Steinhaus Jędrzej, adwokat	„	„ „ „	1
2238	Horowitz Dorota, kupcowa	z Żurawna (p. Żydaczów)	„ Opatrznością	1
2239	Schalet Ernestyna, kupcowa, z córką	z Tarnopola	„ Łososiem	2
2240	Hirschthal Salomea, kupcowa	z Krakowa	„ „	1
2241	Landau Berta, kupcowa	„	„ „	1
2242	Reinholel Gołda, kupcowa	„	„ „	1
2243	Mas Tobe, uboga	z Galicyi	u J. Bermanna	1
2244	Fink Pesia, wyrobnica	„	„ „	1
2245	Tadeusz Pac Pomarnacki, obywatel	z Litwy	pod Wisłą	1
2246	Bensak Joanna, restauratorka	z Oświęcima	„ Jarząbkiem	1
2247	Radecka Stanisława, nauczycielka	ze Lwowa	„ Szwajcarem 12	1
2248	Weiss Chana, żona wyrobnika z córką	z Krakowa	u Brauna Leizera	2
2249	Gröszler Chana, wyrobnica	„	„ „	1
2250	Kaetzler Marya, żona przemysłowca, z córką	z Warszawy	pod Szczerbcem	2
2251	Böhnke Richard, właściciel dóbr	„	„ Rybą	1
2252	Karafioł Necha, wyrobnica	z Kolbuszowy	u Sternglanza	1
2253	Frostik Jacheta, wyrobnica	z Sokala	„	1
2254	Goldstern Jonas, urzędnik banku, z familią	ze Lwowa	pod Trzema różami	4
2255	Dr. Wasilko Józef, nadinżynier kolei północnej	z Krakowa	„ „ „	1
2256	Zatorski Bronisław, właściciel dóbr	z Sanoka	„ „ „	1
2257	Zawadzka Ludwika, żona urzędnika, z córką	z Królestwa Polskiego	„ Gwiazdą	2
2258	Marzyńska Walerya, zona dyurnisty	z Sanoka	„ „	1
2259	Holzer Regina, kupcowa, z dziećmi i niańką	z Krakowa	u Mendla Luftglasa.	4
2260	Baumanger Naftali, kupiec, z dzieckiem	„	„ „	2
2261	Kluger Michał, kupiec	„	„ „	1
2262	Eisner Chaja, handlarka	z Jarosławia	„ „	1

Razem rodzin 301 osób 413

Oprócz powyż wyszczególnionych przybyło niekurujących się rodzin 8 osób 10

Suma poprzedniej listy rodzin 2204 osób 3608

Ogólna ilość od 15 maja do 3 sierpnia 1894 r. rodzin 2513 osób 4031

Uwaga. Wszelkie życzenia sprostowań uprasza się zgłaszać do Biura c. k. Komisyi zdrojowej w Łazienkach mineralnych.

Eleganckie Albumy widoków Krynicy

wydane fotodrukiem i nakładem

E. TRZEMESKIEGO, fotografa ze Lwowa.

Nowość!

Sorta I.

Kościół nowy.
Łazienki mineralne.
Ogólny widok.
Dom zdrojowy.
Michasiowa.
Źródło.
Matka Boska.
Kaplica.
Litwinka.
Muszyna.
Witoldówka.
Tatrzańska.
Słotwinka.
Janina.
Wisła.
Trzy róże.

Sorta II.

Dom zdrojowy.
Przedsionek w łazienkach.
Zakład hydropatyczny.
Teatr.
Łazienki borowinowe.
Wiadukt Grybów.
Łazienki mineralne.
Ogólny widok.
Michasiowa.
Źródło.
Kabina kąpielowa.
Alfredówka.
Pagat.
Ruina w Muszynie.
Sala balowa.
Źródło Słotwinka.

Sorta III.

Kościół nowy
Wiadukt Grybów.
Westibul w łazienkach.
Zakład hydropatyczny.
Teatr.
Łazienki borowinowe.
Biała róża.
Willa Akacia.
Ławka Kraszewskiego.
Apteka.
Willa Flora.
Hotel Warszawski.
Michasiowa.
Matka Boska.
Łazienki mineralne.
Ogólny widok.
Źródło.

Nowość!

Cena jednego Albumu w pięknej okładce **3** złr.

Pojedyncze fotografie na kartonach z widokiem Krynicy na odwrotnej stronie po **35** centów.

Do nabycia w trafice Kaczyńskiego. 4 8

Krynicki Wyciąg (Ekstrakt) z igliwia świerkowego

na kąpiele — przez Wys. c. k. Ministerstwo dla handlu i przemysłu listem pochwalnym, i na Wystawie rolniczej Szląskiej w Cieszynie medalem odznaczony. — Doświadczenia, jakie od lat kilku w Zakładzie zdrojowym w Krynicy przez licznych i znakomitych lekarzy z pomienionym lekiem robiono, dostatecznie udowodniły, że tenże środek w rozlicznych cierpieniach da się z świetnymi skutkami zastósować, a mianowicie: 1) w bezgorączkowych postaciach zołzów, 2) w stężałości i obrzęknieniu stawów, 3) przeciw gośćcowi i dnie (artrytyzm) długotrwałej, 4) w wszelkich cierpieniach nerwowych, które z osłabienia pochodzą, 5) dla dzieci wątłej budowy ciała, a mianowicie chorobą angielską dotkniętych, 6) dla kobiet w słabościach macicznych, w formie nasiadowych kąpieli, 7) w niektórych cierpieniach skóry, jak liszaj, łupież i t. p., 8) w zastarzałych ranach, z których wydziela się uporczywie ropa cuchnąca.

Wyrób uskutecznia się **w pracowni farmaceutycznej H. Nitribitta w Krynicy.** — Składy: dla Warszawy u pp. aptekarzy: Dra Teodora Heinricha, H. Kucharzewskiego, Karola Lilpopa, Leonarda Ziemińskiego; dla Kijowa w aptece p. Gustawa Seidla; dla Krakowa u p. J. Wentzla; dla Lwowa u p. Schubuta; dla Wiednia u p. Henryka Mattoniego. 9 14

WODY MINERALNE KRYNICKIE

okazały się na podstawie długoletnich doświadczeń nader skutecznemi:

1. W niedokrewności u dzieci dotkniętych krzywicą kośćca (Rhachitis), tudzież zołzami (Scrophulosis).
2. W przewlekłych nieżytach przewodu pokarmowego, połączonych z uporczywą biegunką, tak często trudnych do usunięcia, zwłaszcza u dzieci wątłych.
3. **W neurasthenii, — osłabieniu nerwowem, — połączenia wapna, obok soli żelazawych, wpływają znakomicie na ogólny stan chorego, jak to stwierdziło wielu nowszych neuropatologów.**
4. W pomazaniach nocnych, nasieniotoku i t. p., jeżeli zboczeniom tym towarzyszy niedokrewność i rozdrażnienie nerwowe.
5. Przeciw Blednicy (Chlorosis) i Białaczce (Leukaemia) powszechnie znaną jest znakomita działalność wody krynickiej ze zdroju „Głównego".
6. W nieżytach przewlekłych pęcherza i miedniczek nerkowych, w przewlekłem zapaleniu nerek, wody krynickie okazały się nader skutecznemi.
7. **Woda ze zdroju słotwińskiego** (szczawa magnowo-żelazista, lekko rozwalniająca), **znakomicie działa jako środek dyjetetyczny** (podawana zamiast zwykłego napoju, z małym dodatkiem wina lub sama) **we wszystkich stanach niedokrewności i osłabienia, szczególniej w następstwie cierpień narządu płciowego u kobiet.** 11 15

Zamówienia na rozsełkę wód mineralnych krynickich przyjmuje C. K. ZARZĄD ZDROJOWY w KRYNICY.

Odpowi[illegible] A. Kaczyński. [illegible]kowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.